

MBG
30.05.2022

PODLASKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
15-554 Białystok, ul. Dojlidy Fabryczne 23

Z-II.5144.3.2022.AW

POZWOLENIE

Na podstawie art. 36 ust. 1, pkt 1, ust. 3 i ust. 5, art. 4 pkt 1, pkt 2, ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 poz. 840), § 12 ust. 1 oraz ust. 2, ust. 3, Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie, z dnia 22 sierpnia 2018 r. w sprawie prowadzenia prac konserwatorskich, prac restauratorskich i badań konserwatorskich przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków albo na Listę Skarbów Dziedzictwa oraz robót budowlanych, badań architektonicznych i innych działań przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, a także badań archeologicznych i poszukiwań zabytków (Dz. U. z 2021 r. poz. 81) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku Muzeum Podlaskiego w Białymstoku z dnia 10 marca 2022 r., uzupełnionego pismem z dnia 4 maja 2022 r. o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie konserwacji dwóch medalionów z końskimi łbami umieszczonych na elewacji zachodniej stajni w zespole fabrycznym Moesa w Choroszczy, dz. nr 101/4 obr. Choroszcz, zgodnie z przedłożonym programem prac konserwatorskich opracowanym przez mgr Jerzego Ostapczuka, datowanym na 29 kwietnia 2022 r.,

p o z w a l a m

**Muzeum Podlaskiemu w Białymstoku
Rynek Kościuszki 10, 15-426 Białystok**

na prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach ruchomych wpisanych do rejestru zabytków: **dwóch medalionach z końskimi łbami znajdujących się na elewacji zachodniej stajni** w zespole fabrycznym Moesa w Choroszczy, dz. nr 101/4 obręb Choroszcz, zgodnie z przedłożonym programem prac konserwatorskich, oprac. mgr Jerzy Ostapczuk, 29 kwietnia 2022 r.

pod warunkami polegającymi na obowiązku:

1. kierowania albo samodzielnego wykonywania prac konserwatorskich przez osobę posiadającą kwalifikacje, o których mowa odpowiednio w art. 37 a ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami
2. przekazania wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków nie później niż w terminie 14 dni przed dniem rozpoczęcia prac konserwatorskich, a w toku tych prac na 14 dni przed dokonaniem zmiany osoby, o której mowa w pkt 1:
  - a. imienia, nazwiska i adresu osoby, o której mowa w pkt 1
  - b. dokumentów potwierdzających spełnienie przez tą osobę wymagań, o których mowa w art. 37 a oświadczenia osoby, o której mowa w pkt 1, o przyjęciu przez tę osobę obowiązku kierowania tymi pracami albo samodzielnego ich wykonania
3. zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o terminie rozpoczęcia i zakończenia wskazanych w pozwoleniu prac
4. niezwłocznego zawiadomienia wojewódzkiego konserwatora zabytków o zagrożeniach lub **nowych okolicznościach ujawnionych w trakcie prowadzenia wskazanych w pozwoleniu prac;**

5. **odbioru końcowego** wykonanych prac z udziałem wojewódzkiego konserwatora zabytków;
6. prowadzenia dokumentacji z przebiegu wskazanych w pozwoleniu prac oraz opracowaniach wyników w sposób umożliwiający jednoznaczną identyfikację i dokładną lokalizację przestrzenną wszystkich czynności, użytych materiałów oraz dokonanych odkryć; oraz opracowania sposobu postępowania z zabytkiem po zakończeniu prac, zgodnie z obowiązującym standardem dokumentacji prac i przekazaniu jej wojewódzkiemu konserwatorowi zabytków w terminie 3 miesięcy od dnia zakończenia prac konserwatorskich.

Termin ważności pozwolenia: do dnia **31 grudnia 2024 r.**

Postępowanie w sprawie wydanego pozwolenia może zostać wznowione, a następnie pozwolenie może zostać cofnięte lub zmienione na podstawie art. 47 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*.

Uzasadnienie

Do Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku wpłynął wniosek Muzeum Podlaskiego w Białymstoku z dnia 10 marca 2022 r., uzupełniony pismem z dnia 4 maja 2022 r. o wydanie pozwolenia na przeprowadzenie konserwacji dwóch medalionów z końskimi łbami umieszczonych na elewacji zachodniej stajni w zespole fabrycznym Moesa w Choroszczy, zgodnie z przedłożonym programem prac konserwatorskich opracowanym przez mgr Jerzego Ostapczuka, datowanym na 29 kwietnia 2022 r.

W związku z art. 10 § 2 k.p.a., w myśl którego organy administracji publicznej mogą odstąpić od zasady określonej w §1 tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na grożącą niepowetowaną szkodę materialną, po rozpatrzeniu wniosku Strony postępowania z dnia 14 kwietnia 2022 r., odstąpiono od zastosowania art. 10 § 1 k.p.a.

Kompetencja Podlaskiego WKZ w Białymstoku do wydania niniejszego pozwolenia wynika z faktu, iż zabytki ruchome: dwa medaliony z końskimi łbami znajdujące się na elewacji zachodniej stajni w zespole fabrycznym Moesa w Choroszczy są wpisane do rejestru zabytków ruchomych decyzją Podlaskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Białymstoku, z dnia 1 marca 2019 r. l.dz. R.5140.51.2018.JS.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy należy uznać, co następuje.

Z treści decyzji o wpisie do rejestru zabytków wynika, że „medaliony z końskimi łbami posiadają znaczące wartości artystyczne przejawiające się w umiejętnym wydobyciu, przez plastyczne modelowanie, naturalnych cech anatomicznych części ciała końskiego”.

Tut. Organ po analizie całości materiału w sprawie uznał, że część prac wykonywana przy przedmiotowych zabytkach będzie miała charakter prac restauratorskich. Jako takie uznano prace wskazane w ww. programie prac konserwatorskich tj. planowane wykonanie rekonstrukcji brakujących elementów takich jak uszy i żuchwa. W związku z powyższym uznano za zasadne zakwalifikowanie wniosku jako wniosku o wydanie pozwolenia na prace konserwatorskie i restauratorskie.

W programie odnoszącym się do przedmiotowych zabytków, wykazano czynności, które zostaną wykonane podczas prac. Określono metody i materiały przewidziane do zastosowania. Tym samym program ten spełnia warunki do przeprowadzenia prac konserwatorskich przy ww. zabytkach.

Z przepisu art. 36 ust. 1, pkt 1, ust. 3 i ust. 5 ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wynika, że prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich przy zabytkach wpisanych do rejestru wymaga uzyskania pozwolenia konserwatorskiego z możliwością określenia warunków, które zapobiegną uszkodzeniu lub zniszczeniu zabytku. Pozwolenie na podstawie ww. przepisu wydaje się na wniosek osoby fizycznej lub jednostki organizacyjnej, posiadającej tytuł prawny do korzystania z zabytku wpisanego do rejestru, wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu albo ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego.

Zastosowany w niniejszym pozwoleniu § 12 ust. 1 oraz ust. 2, ust. 3, ww. rozporządzenia, określa warunki polegające na obowiązku informowania wojewódzkiego konserwatora o najważniejszych czynnościach podejmowanych podczas prac konserwatorskich oraz konieczności odbioru przeprowadzonych prac.

Z art. 104 kpa wynika, że organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, która rozstrzyga sprawę co do jej istoty.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

P o u c z e n i e

Od decyzji niniejszej służy stronom prawo wniesienia odwołania do Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie za pośrednictwem Podlaskiego WKZ w Białymstoku, w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

Jednocześnie organ poucza, że w trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec tutejszego organu. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Załącznik:

1. program prac konserwatorskich oprac. mgr Jerzy Ostapczuk, 29 kwietnia 2022 r. - 1 egz.

Podlaski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz

Otrzymuje:

1. Muzeum Podlaskie w Białymstoku

PWKZ a/a

Sprawę prowadzi: Agnieszka Witek- p.o. Kierownika II Wydziału Inspekcji Zabytków tel. 85 7412332 wew. 54

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Administratorem podanych danych osobowych jest Podlaski Wojewódzki Konserwator Zabytków, reprezentujący Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Białymstoku, z siedzibą przy ul. Dojlidy Fabryczne 23, 15-554 Białystok, tel.: 85 74 12 332, e-mail: sekretariat@wuoz.bialystok.pl.

We wszelkich sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych możesz skontaktować się z naszym Inspektorem Ochrony Danych dostępnym pod adresem e-mail: iod@wuoz.bialystok.pl.

Szczegółowe informacje dotyczące przetwarzania danych osobowych można odnaleźć na naszej stronie internetowej w zakładce [RODO](#).

OPIS STANU ZACHOWANIA

Dwa ceramiczne medaliony z końskimi łbami, znajdują się na ceglanej elewacji frontowej (strony zachodniej) stajni z 1882 roku w zespole pofabrycznym Moesa w Choroszczy.

1 medalion lewy: w okrągłym medalionie o profilowanych obrzeżach, wychodzących poza lico muru, umieszczona pełnoplastyczna głowa konia en face. Łeb wysmukły z mocno wypukłymi gałkami ocznymi i widocznymi nabrzmiętymi żyłami z rozszerzonymi nozdrzami i otwartym pyskiem. Długa szyja z rozwianą grzywą i skórą zmarszczoną przy łbie. Na górze, na wystającym obrzeżu owalny odcisk.

CHARLOTTENBURG

E.MARCH SÖHNE

BEI BERLIN

Obiekt wykonany z masy ceramicznej

Medalion zachowany w stanie dostatecznym, cała powierzchnia pokryta glonami i porostami. Na powierzchni końskiej głowy od strony północnej oraz w większym stopniu od strony południowej znajdują się grube nawarstwienia typu sadzowego, silnie związane z ceramicznym podłożem. Ceramiczna powierzchnia medalionu i głowy ze spękaniami i ubytkami. Dawne uszkodzenia głowy: brak uszu i żuchwy.

2 medalion prawy: w okrągłym medalionie o profilowanych obrzeżach, wychodzących poza lico muru, umieszczona pełnoplastyczna głowa konia en face. Łeb wysmukły z mocno wypukłymi gałkami ocznymi i widocznymi nabrzmiętymi żyłami z rozszerzonymi nozdrzami i otwartym pyskiem. Długa szyja z rozwianą grzywą i skórą zmarszczoną przy łbie. Na górze, na wystającym obrzeżu, owalny odcisk.

CHARLOTTENBURG

E.MARCH SÖHNE

BEI BERLIN

Obiekt wykonany z masy ceramicznej

Medalion zachowany w stanie dostatecznym, cała powierzchnia pokryta glonami i porostami. Na powierzchni końskiej głowy od strony południowej grube nawarstwienia typu sadzowego silnie związane z ceramicznym podłożem. Materiał wewnętrznej strony medalionu (tło) jak i końskiej grzywy, miejscowo osłabiony mechanicznie (rozwarstwa się). Ceramiczna powierzchnia medalionu i głowy ze spękaniami i ubytkami. Dawne uszkodzenia głowy: brak uszu.

Celem prac konserwatorsko-restauratorskich jest zahamowanie procesów niszczenia oraz przywrócenie pierwotnych wartości artystycznych i estetycznych tych obiektów.

PROGRAM PRAC KONSERWATORSKICH

Prace konserwatorsko-restauratorskie muszą być prowadzone „in situ”.

1. Wykonanie dokumentacji opisowej i fotograficznej przed rozpoczęciem prac.

Podlaski Wojewódzki
Konserwator Zabytków

Prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz

zgodnie z decyzją PWKz

z dn. 24 MAJ 2022

L.dz. 2-11.5144.3.2022. Aw

2. Przeprowadzenie prób czyszczenia powierzchni obiektów metodą mechaniczną (np. szczotki, skalpele, wykałaczki), chemiczną (np. rozpuszczalniki organiczne, woda ze środkami powierzchniowo czynnymi).
3. Oczyszczenie powierzchni wybraną metodą lub kombinacją metod.
4. Wzmocnienie i podklejenie osłabionych i rozwarstwiających się powierzchni—żywice syntetyczne w rozpuszczalnikach organicznych odporne na zmieniające się czynniki atmosferyczne.
5. Wykonanie rekonstrukcji brakujących dużych fragmentów (uszty, zuchwa) i montaż na czopy ze stali kwasoodpornej—na bazie żywic syntetycznych i kruszywa mineralnego.
6. Uzupelnienie ubytków (grzywa, tło medalionu) - na bazie żywic syntetycznych i kruszywa mineralnego.
7. Scalenie faktury i kolorystyki uzupelnień zgodnie z oryginałem.
8. Hydrofobizacja powierzchni medalionów.
9. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej powykonawczej.

Białystok 29.04.2022r.

Opr. Jerzy Ostapczuk

KIEROWNICZKA BIUREA
Konserwacji Zabytków
Jerzy Ostapczuk
mgr Jerzy Ostapczuk